

Наш Радехів

Газета
Радехівської міської ради

З ДНЕМ НЕЗАЛЕЖНОСТІ, УКРАЇНО!

Для кожного народу і кожної держави День Незалежності є найбільшим національним святом. 24 серпня чотирнадцять років тому збулася довгоочікувана і вистраждана мрія багатьох поколінь українців – Україна вийшла зі складу імперського союзу і стала самостійною державою. Святуючи День Незалежності, ми схилимо голови перед своїми співвітчизниками, які в різні періоди багатовікової історії нашого народу жертвували своїм життям заради України, ми вдячні тим, хто творить історію нашої держави сьогодні, хто примножує її достаток і багатство.

За чотирнадцять років Україна впевненою ходою крокує у майбутнє, зміцнює свою економіку, утверджується на світовій арені, як миралюбива держава. За цей час українська нація для світової спільноти стала прикладом єднання і прагнення до свободи, боротьби за справедливість і високої культури. А Майдан Незалежності під час Помаранчевої революції став для світу символом свободи і братерського єднання.

Широкосердечно вітаю з Днем Незалежності нашої держави всіх радехівчан, керівників району, трудові колективи підприємств та організацій, підприємців, депутатів Верховної, обласної, районної та міської рад. Нехай найголовніше із свят українського народу додасть Вам впевненості у завтрашньому дні, надії на щасливе майбутнє, любові до рідної землі і гордості за нашу державу. Достатку Вам і добра, миру і злагоди, міцного здоров'я і світлого людського щастя. І не забуваймо про те, що ми повинні завжди бути достовірними синими і доньками своєї держави.

Ніна ЗАГІННЕЙ,
міський голова

ШАНОВНІ ПРАЦІВНИКИ ЛІСУ, ВЕТЕРАНИ ПРАЦІ, ПЕНСІОНЕРИ, ЖИТЕЛІ МІСТА І РАЙОНУ!

Прийміть найщиріші вітання з нагоди радісного свята – Дня Незалежності України! Нехай цей світлий день в історії нашої держави укріпить непохитну віру в правдивість обраного шляху до щастя і добробуту, духовного і матеріального зростання кожної людини, усієї нації. Міцного здоров'я Вам, оптимізму, півдних успіхів у праці, щільних гарячих і світлого горіння сердець завжди розбудови української держави.

Степан ДАНЬКЕВИЧ,
директор ДП „Радехівський лісгосп”,
підпорядкований Міністерству України,
депутат Львівської обласної ради

ДОРОГІ РАДЕХІВЧАНИ!

Щиро вітаємо Вас зі святкуванням Дня міста! Бажаємо Вам і Вашим родинам добробуту, процвітання, сміливості й рішучості у всіх добрих справах і починаннях задля розбудови рідного міста. Адже піднявшись з колін, у добу нових перемог потрібно, перш ніж, за призначенням використовувати свій розум, робити свої руки, мислительський запал на користь рідного міста, на благо України, бо нам це під силу.

Зі світлом, радехівська громадо! І пам'ятаймо, що лише дружнот, єдинот співзвуччот ми здатні творити диво, об'єднати про інтереси кожного жителя міста, кожного громадянина України.

Радехівська районна організація
політичної партії
„Народний Січот” „Наша Україна”

РАДЕХІВЧАНЕ - КВІТЮЧИЙ РІДНИЙ КРАЇЮ!

З того часу, відколи в історичних джерелах з'явилася перша згадка про Радехів, сотні поколінь пройшли по твоїй благодатній землі, наше рідне місто, приміжуючи твої багаті традиції і твою славу. І як не старілися твої вірки пишати тебе і поставати на коліна, кожного разу ти поставало з вовелу і руїн, наче великий птах, розправляло свої крила і розкіпало з новою силою. Всевидище око були твоїм оберегом, а святий Миколай і Божа Мати – твоїма заступниками перед Богом. Як ти змінилася з того часу, наше рідне місто! Розквітло і помолоділо, наче не тиркалася око твого світого чала. Не можна не любити тебе, Радехівче! Не можна не шчароуватися твоєю красою, не милуватися тобою в будь-яку пору року, не пишатися твоїми щарями працюючими людьми. Ти наше гордість і наша слава, наша історія і наше свідчення. Під омофором святого храму ти опевнено двитиши у майбутнє і ми вірили, що воно буде щасливим.

З Днем народження, наш рідний Радехівче! Зі святот місто шчиро вітаю Вас, любі радехівчани! Нехай завжди квітучим і гарним буде наше місто, хай завжди напуотуть у ньому мир і достаток, любов і злагода. Щастя Вам, тепла і затишку у рідному місті!

Святотот і зичливо
міський голова Радехова
Ніна ЗАГІННЕЙ

ВІД СВЯТА ДО СВЯТА ЄДНАЙМОСЯ!

Інтерв'ю в номер

Кожного року радехівчани з особливим нетерпінням чекають останніх днів літа. Не тому, що вже хочеться осінньої прохолоди, а тому, що саме в останню неділю серпня наше рідне місто святкує свій день народження. До кожного свята Радехівська міська рада на чолі з міським головою Ніною Михайлівною Загіннею приурочує багато зробленого, нового і цікавого. Минулорічне святкування Дня міста знам'ятається радехівчаним і гостям Радехова освяченням новобудованого храму. А чим знаменним буде цьогорічне свято? Про це наша розмова з міським головою Ніною Михайлівною ЗАГІННЕЙ.

Ніно Михайлівно, кожного року до Дня міста Ви стараетесь підійти з новими надбаннями, плануєте зробити щось нове. А з чим підходите до свята цього року? Чи аділися виконати заплановане?

Не помилюся, коли скажу, що для радехівчан День міста став одним з найголовніших і найбільших свят. А тому кожного разу міська рада прагне підійти до цього свята з новим подарунком. Три роки тому саме до Дня Незалежності і Дня міста вийшов у світ перший номер міської газети „Наш Радехів”. Минулого року до Дня міста ми приурочили відкриття і освячення нової церкви. Великі плани були у нас і цього року. Я сподівався, що Міністерство культури України підтримає нашу ідею і дозволить спорудження пам'ятника в місті Радехіві нашому землякові, відомому кінжолітору, народному артисту України Ігорю Білозіру. Від імені міської ради і громади міста я звернулася з листот до міністра культури нашої держави пані Оксани Білозір. Але відповіді від неї, на жаль, так і не одержала. На спорудження пам'ятника потрібні відповідні кошти, які ми не можемо виділити з міського бюджету. Тому, на превеликий жаль, найголовніше, що планувалося, виконати не вдалося. Але за рік від минулого свята міській раді вдалося зробити чимало. Насамперед, тішуся з того, що колектив міської ради став активним учасником Помаранчевої революції під час президентських виборів і одним з перших підтримав демократичні перетворення в нашій державі, ставши на захист свободи і демократії. А ще друге – наразі нам вдалося провести ремонт ліній електричного міста, замінити старі лінійники об'єкту електроенергії на нові енергозберігаючі, значайні лампи замінено на неонові, які також є більш ефективними.

(Продовження на 4 стор.)

ПОЛЯКИ ПРОПОНУЮТЬ СПІВРОБІТНИЦТВО

Радехівчани вже звикли зустрічати у себе гостей із-за кордону. На вулицях міста все частіше можна побачити реброно польською, англійською, німецькою, італійською мовами. Із здобуттям незалежності Українои європейці зробили для себе неслодіване відкриття – українці напроучи гостинні, широкосердечні і привітні люди, з якими так легко можна заправятелювати. Співзвуччот з народом європейських країн накорітні змінило наш світосвід, наше ставлення до своєї культурної спадщини, українська народна традиція. Ми самостійно мали себе як націю і зрозуміли, що не все так погано у нашому домі.

(Продовження на 2 стор.)

ПОЛЯКИ ПРОПОНУЮТЬ СПІВРОБІТНИЦТВО

(Початок на 1 стор.)

А нещодавній візит до Радехова польської делегації з міста Ярочін Підкарпатського воєводства у складі мера міста Вальцека Збігнєва, голови ради гміни Богуслава Іскри, радника гміни Януша Пасека та приватного підприємця Каспрівка Збігнєва став красномовним підтвердженням цього. Адже польські гості приїхали до Радехова аби обмінятися досвідом організації роботи в структурах місцевого самоврядування, налагодити дружні стосунки у сфері культури, спорту та туризму. Ярочін – це невеличке містечко, в якому проживає всього 5,5 тисячі населення, але тут функціонують вісім шкіл, з них сім – для дітей віком від 6 до 13 років і одні – для дітей віком від 13 до 16 років, спортивні зали, обладнаний стадіон для проведення різних спортивних змагань, заклади для відпочинку. Українським туристам ярочинці можуть запропонувати відпочинок у комфортабельних сільських садибах, ескуреї визначними історичними місцями, відвідування старовинних замків. Також є тут санаторії для відпочинку та оздоровлення дітей.

Голова Радехівської райдержадміністрації Володимир Шпак та міський голова Ніна Загиней ознайомили поляків з нашим містом, поділилися найбільшими проблемами, досвідом роботи комунальних служб. Мер Ярочіна Вальчек Збігнєв зауважив, що жителі його міста допомагають гміні підтримувати чистоту і нормальну вулицю, сортуючи побутове сміття в різного кольору поліетилєнові пакети. Працівникам комунальної служби за кольором пакета легко визначити куди яке сміття відправляти – на переробку чи утилізацію.

Привітити людей до порядку нелегко, погодився він з думкою міського голови Радехова Ніни Загиней. Це важлива робота від дитячих літ і аж до старості. Особливо важко привчити людей сортувати вдома побутове сміття.

Для того, щоб краще ознайомитися з роботою гміни та

комунальних служб, переконалися в тому, що співробітництво між польськими та українськими містами не тільки важливе, а й корисне. Вальчек Збігнєв запросив керівників Радехівського району та міста Радехів відвідати Ярочін. Днями делегація з нашого міста очолювана міським головою Ніною Загиней побувала в гостях у поляків.

Ми приїхали в Ярочін у неділю зранку і були вражені тим, як швидко зміють «день святих святкувати». Всі магазини, кафе, розважальні заклади були зачинені, вулиці безлюдні і лише на автостанції біля костелу стояли десятки автомобілів. Урочистий настрій настрій передався і нам. А після недільного Богослужіння ярочинці святкували День міста. Все дійство відбувалося на центральному міському майдані. Тут були дитячі аттракціони, нещодаві встановлена велика сцена для самодіяльних артистів, поруч – спортивний майданчик для проведення гур, спортивних змагань та розваг, невеличка театральна сцена для дитячих вистав. Кожний концертний номер був побудований на пропаганді народних традицій і звичаїв польської національної культури. А ще ми відчули, як міське населення пиляється своїм містом, шанує його традиції, дбає про його чистоту. Це видно і з того з якою любов'ю городяни впорядковують приватні садиби. Слід сказати, що місто Ярочін майже удвічі менше від Радехова. Там нема висотних житлових будинків, а приватні будиночки потопують у квітах і зелені. Скрізь акуратні доглянуті газони і де не глянеш – квіти. Царство квітів посправжньому полюблює нас. А ще не могли не віддати уваги чистоті і акуратності, які панували і на вулицях містечка, і біля кожного

будинку. Люди посправжньому дбають про своє місто. Присвоєно крилате вислів, що на святкування дня міста у міському бюджеті зкладені відповідні кошти. Міській владі не доводиться випрошувати гроші. Було навіть дивно, що таке маленьке містечко є самозослатом.

На польській землі делегацію з України вітали дуже тепло і гостинно. А невеличкий концерт, який організували учасники художньої самодіяльності нашого міста для польських друзів, їх надзвичайно зворушив. Із захопленням слухали ярочинці виступи квартету «Арка» під керівництвом Юрія Маслянки, славнішого радехівського дуету у складі Любовчи Чайківської та Іванка Царюка. Учасники свята посправжньому оцінили талант українських самодіяльних артистів.

Міський голова міста Радехів Ніна Загиней та мер міста Ярочін Вальчек Збігнєв підписали угоду про співробітництво між двома містами у сфері культури, спорту і туризму.

Марія ВОЙТОВИЧ, заступник міського голови

На святинях: міський голова Радехова Ніна Загиней та голова Радехівської райдержадміністрації Володимир Шпак з польськими друзями; мер м.Ярочін В.Збігнєв та міський голова м.Радехова Н.Загиней під час підписання угоди про співробітництво

На черговому засіданні виконкому міської ради було затверджено програму святкування Дня Незалежності та Дня міста, а також розглянуто ряд поточних питань, пов'язаних із зверненнями громадян.

День міста відбудеться у неділю 28 серпня. Об обідній годині розпочнеться свята Служба Божа. А в 14-годині зіб'ється голова, депутати та працівники

ЗАТВЕРДЖЕНО ПРОГРАМУ СВЯТА

— На засіданні міськвиконкому —

міської ради, члени міськвиконкому і символами міста урочистою ходою пройдуть по проспекту Відродження на площу до пам'ятника Тарасу Шевченку, де о 14 години 30 хвилин відбудеться відкриття свята, вшанування радехівчан і гостей міста, святковий концерт. Найазартніші та найважливіші радехівчани візьмуть участь у конкурсах: на кращий український стрій „Радехівська паніка“ та „Мала радехівчаночка“, „Коса – дівоча краса“, „Вуса-2005“, „Найспритніший ювіні велосипедист міста“, „Найактивніший радехівський глядач“, „Найкраща аматорська світлина про Радехів та радехівчан“. А на тих, хто захоплюється вирощуванням овочів, чекатиме конкурс „Гордий діло“. Отож не зайвим буде кричати зі собою на свято велетенські гарбузи чи інші овочі. Любителі мистецтва матимуть змогу переглянути виставку літерних малюнків „Це мій Радехів“, авторську виставку світлин Михайла Лукана та Василя Фурманця. Народні умільці організують виставку продаж прикладного та ужиткового мистецтва. Цікавою буде виставка котів „Домашній улюблений“. Любителі футболу на міському стадіоні о 17 годині матимуть змогу подивитися аматорському гру місцевих футбольних команд. О 18 годині в міському парку відбудуться веселі козацькі забави, а на площі Стуса – karaoke „Радехівська зоря“. Фестиваль народної пісні проведуть біля палашчої вагри о 20 годині на території міського басейну. А в 21.00 для молоді відбудеться дискотека „Слухай українське“. Під час свята радехівчани та гостей міста зблизяться і прості музики та духовий оркестр.

Члени міськвиконкому одностайно затвердили програму свята, розглянувши ряд поточних питань та прийняли відповідні рішення.

Марія ТУШНИЦЯ, секретар міської ради

“ІНДЕКС – БАНК” ВІДКРИТИЙ ДЛЯ ВАС

— Наші інтерв'ю —

Куди у місті з різних куточках підкривалися відділення банків, радехівчани навіть не підозрювали як зручно і вигідно, коли попадаєш від дому в відділення банку. Не потрібно далекі йти або платити комуніальні послуги, одержати пенсію чи зарплату, оформити кредит. Та й у долгах чеках не потрібні чеками. Ми вже знайомі з нашими читачів і особливостями роботи відділення банків „Індекс“ та „Інтер“. Сьогодні пропонуємо нашим читачам інтерв'ю з керівником Радехівського відділення АТ „Індекс-банк“ Катериною Василіною Бабим.

Катерино Василіно, пам'ятаю розказати, будь ласка, читачам нашого газету про історію виникнення „Індекс-банку“?

Свою роботу акціонерне товариство „Індустріально-експортний банк“ розпочало у лютому 1993 року. Працюючи на фінансовому ринку України понад дванадцять років, наш банк здобув репутацію надійної та стабільної фінансової установи, яка застосовує новітні розробки в технології, спрямовані на розширення спектра банківських послуг і підвищення їх якості. Спочатку банк було зареєстровано як Товариство з обмеженою відповідальністю „Коморційний банк „Золотий Лев“ у місті Львові. Але у листопаді цього ж року банк було реорганізовано в акціонерне товариство відкритого типу. А свою остаточну назву „Індустріально-експортний банк“ акціонерне товариство одержало у жовтні 1996 року: коли було зареєстровано зміни та доповнення до статуту банку у зв'язку із зміною його назви. У лютому 2000 року, рівно через 7 років після свого заснування, головний офіс АТ „Індекс-банк“ розпочав свою діяльність у місті Києві. На сьогодні в системі банку є 17 філій та понад 130 безбалансових відділень у

різних областях України. У 2005 році дирекція АТ „Індекс-банк“ планує відкрити ще 8 філій та 71 відділення.

Катерино Василіно, а зараз дайте, будь ласка, відповіді на запитання, яке вже стало традиційним при розмові з директором банківських відділень: які основні послуги своїм клієнтам надає „Індекс-банк“?

Наш банк надає широкі послуги своїм клієнтам, як фізичним так і юридичним особам. Зокрема аривації особи можуть скористатися у нас такими банківськими послугами: розрахунково-касовим обслуговуванням у національній та іноземній валюті, виплатою пенсій та соціальних допомог; депозитними операціями; продажем цінних цінностей акціонерне товариство здійснює різноманітними видами кредитування, пропозиції та обслуговування міжнародних платіжних карт Visa та автоматизованої системи банківського обслуговування населення є досить зручним для клієнтів і значно полегшують проведення грошових операцій. А електронна виплатна система „Клієнт-банк“ дозволяє скоротити час виконання операцій, відправляти платіжні документи безпосередньо з офісу.

Нашим клієнтам юридичним особам ми надаємо послуги розрахунково-касового обслуговування в національній та іноземній валюті, різноманітні види кредитів, у тому числі банківські операції, залучення вільних грошових коштів на депозитні вклади, проводимо операції з цінними паперами, документарні операції, з купівлі-продажу та конвертації валюту на міжбанківському валютному ринку, оперативне управління ліквідною системою „Клієнт-банк“ та „Корпоративний Клієнт-банк“ в національній та іноземній валюті, продаж та обслуговування корпоративних міжнародних платіжних карт Visa Electron, Visa Classic, Visa Gold, аривації проєкти за міжнародними платіжними картами, перевезення грошово-валютних цінностей та інкасові грошових коштів, надаємо послуги фінансовий менеджменту та фінансового консультингу.

Послуги нашого банку з організації виплати заробітної плати на підприємствах та допомогою міжнародних платіжних карт Visa та автоматизованої системи банківського обслуговування населення є досить зручним для клієнтів і значно полегшують проведення грошових операцій. А електронна виплатна система „Клієнт-банк“ дозволяє скоротити час виконання операцій, відправляти платіжні документи безпосередньо з офісу.

зaproпонувавши своїм клієнтам, які мають розгалужену систему дочірніх філій чи філій по всій Україні?

При важливості розгалуження системи дочірніх підприємств або філій, які мають рахунок в АТ „Індекс-банк“ нашим клієнтам варто використовувати комплекс послуг „Корпоративний Клієнт-банк“, який дозволяє їм здійснювати поточний контроль за станом рахунку, дозвіл компанії, іноземні обмінники або дискунти бізнес-правила.

Катерино Василіно, розкажіть, люди часто перекачують кошти своїм родичів і друзів. Додайте деталі про експрес-переклад в системі АТ „Індекс-банк“, мабуть, буде це цікаво?

Так, звичайно, що проблема передавання грошей своїм дітям, які навчаються у вузах чи інших районах, не викликає в іншому місті, відомо майже всім. Також часто вирішується у вирішенні чи у готелю чи замаскуватися на тим як „швидкі гроші і збереження від зловиль“. Ця проблема легко вирішується за допомогою банківського грошового переказу. Гроші можна надіслати як за ім'ям іншої особи, так і на своє ім'я. Переказати гроші в системі АТ „Індекс-банк“ дозволять до адресата протягом двох годин. При цьому слід зазначити, що платіж за проведення платіжної операції в національній валюті 1,5 відсотка для суми до 500 гривень, і платіж на суму від 500 до 1000 гривень, і 0,8 відсотка для суми понад 1000 гривень. В іноземній валюті переказ здійснюється

за суму, яка не перевищує 1000 доларів США або їх еквівалента за один робочий день і шанта за переказ становить озая відсоток від переказаної суми. Також хочу сказати, що для направлення переказу суми, еквівалентній не перевищує 1000 євро, паспорт у банку пред'являти не потрібно, а для отримання переказу досить пред'явити паспорт і ідентифікаційну картку банку отримувати переказу.

Катерино Василіно, додайте, будь ласка, трохи детальніше на кредитній діяльності нашого банку.

Хочу зазначити на тому, що оформити кредит в „Індекс-банк“ є досить вигідно. Адаже ми надаємо кредити без застави і без першого внеску, у національній валюті, або в доларах США, комісія банку становить від 1,54 до 2 відсотків на місяць. Кредит можна оформити на термін до 2 років. Кредит надіється і тим, хто працює і тим, у кого основним доходом є пенсія. Кредити надаються на придбання товарів і послуг у будь-якому місті. Оформлення кредиту триває не довше, ніж 2 дні.

Слід зазначити, що у квітні 2006 року „Індекс-банк“ вніс з перших серед банків України почав реалізацію проєкту „Автомобіль в кредит“, а з грудня цього ж року – „Товари в кредит“. А з липня 2002 року почав надавати кредити в рамках нових проєктів „Трактор в кредит“, „Кобайт в кредит“, а також – „Товари в кредит“. Наш банк проводить активну, але переважно кредитну політику, орієнтовану на членів міського

диверсифікацію кредитного портфеля, бізнес головного задовольнення клієнтів на послуги у сфері кредитування. Індивідуальний підхід до кожного клієнта дозволяє можливість запровадити нові програми кредитування.

Катерино Василіно, сьогодні дуже часто послугами банків користуються пенсіонери. І кожний банк прагне зробити задоволення своїх клієнтів. А чим привабливі для пенсіонерів і „Індекс-банк“?

Насамперед тим, що відкриваючи пенсійний рахунок у нашому банку пенсії можна отримувати у день зарахування пенсійним фондом. За залишками на пенсійному рахунку нараховуються п'ятиденні проєкенти. Також, що 10 відсотків річних плюс 1 відсоток в зарплатку на день зарахування пенсійного та картковому рахунку є досить вигідною умовою співпраці між банком і клієнтами. Там більше, що в інших банках ці відсотки становлять від 4 до 6 відсотків річних.

Кожний наш клієнт при відкритті пенсійного рахунку також безкоштовно одержує міжнародну платіжну картку. Можна не рухати таку картку пенсіонери можуть отримувати пенсію у будь-якій касі нашого банку.

Хочу сказати, що наш банк створює оптимальні умови всім без винятку нашим клієнтам для збереження та зрощення коштів, у проведення банківських операцій. А тому запрошуємо радехівчан стати клієнтами нашого банку.

Розмови веде Надія ЯРМОГА

НЕ ЦУРАЙМОСЯ, ПРИЗНАВАЙМОСЯ, БО БАГАТО НАС Є

Радехівські родини

Мешкають у нашому місті родини, які є його окрасою і гордістю. Вони творили історію нашого краю, ставили на його захист в трітій часі окупаційних режимів, показували приклад мужливості і героїзму, ніколи не зустрічали людської гідності і не дозволяли іншим людям впасти у відчай в важливі моменти. Про наслідки таких родин ми пириємо з особливим шаном і повагою. Одні із таких родин - родина Лиховидів.

Берегині роду сестри Ірина Петрівна Радехівська та Іванна Петрівна Лиховидів та Іванна Петрівна Лиховидів розповідають про свою родину шанобливо, з несправною гордістю. Ще б пак, не кожному судилося мати таке міцне і здорове, розове коріння. Родину та батьків люди самі не вибирають. Добру родину людини дає Господь як винагороду за подальше богоугодне життя і, мабуть, за якісь особливі заслуги її предків.

Жінки показують мені сімейні альбоми з фотографіями від часу свідання Радехівців про своїх батьків, велику родину Лиховидів, згадують про поїзди, які відбувалися десятки років тому, перебаршують в пам'яті прожиті роки, а в їх очах то світиться іскорки радості, то вони враз темніють від смутку, то блищать в них непрожана слеза.

Коли заходять розмови про молоді роки, дитинство і люди кажуть, як добре було б повернутися в ті далекі роки, дивлячись набагато Іванна Петрівна, - мені від болю стискається серце. Я б ніколи не хотіла повернутися в дитинство, бо не знаю чи зустрічав б царюте те, що довелося

нам із сестрами пережити в тридцять-сорокові роки. Ірина Петрівна твердо киває головою, мовляв, я цілком погоджуюся зі сказаними сестрою словами і виключно розповідаю про пережите.

До приходу радянської влади подружжя Петра Лиховида та Олени Санкевич жидо поєсть заміжжю у добротній батьківській хаті, обробляючи чималі шматки землі. Родина Петра була великою - десятеро дітей виконав його батько - троє синів і сім дочок. Всіх виши у люди, допоміг стати на ноги. У 1939 році радянські владовителі вперше ступили на радехівську землю і відоміть штовхали людей до колгоспу, вибираючи землю, мійно, худобу, а непокірних відправляючи на Сибір.

У Лиховидів також забрали землю, худобу і родину об'єднали в одну. На той час Ірина - найстарша дочка Петра Лиховида була шкільницею.

Як це було важко, але батьки віддали її до школи. У «Рідній школі» не зважаючи на утиски і погрози нової влади, вчителі продовжували викладати дітям у

національно-патріотичному дусі на основі високої християнської моралі. До свого першого причастя Ірина отримувала дуже старанно, адже її дідуся Михайла Лиховида у місті всі добре знали. Впродовж багатьох років його як поважного чоловіка обирали у церковну правління. До того ж священик квартирував зі своєю сім'єю у їхній хаті. На все життя вона запам'ятала цей день, бо коли діти після причастя виходили з церкви, німецькі фашисти бомбили Радехів - почалася друга світова війна. Ветриб'їлися по домішках. Увечері мати вклала дочок спати, а сама не знала чи плакати, чи радити - їх родина була у списку на виселення. І хоча не вірила, хтозна чи довів вони з дитини була б у рідній хаті. І Лиховиди, де Олена була за невістку, і її батьки були можливими людьми. А ще серце її родичів було батько учеників національно-патріотичних дитин. Рідний брат її матері Петро Сайкевич був знаний на всю округу як організатор осередку ОУН на берегах Радехівщини, близький співробітник Степана

Коновальця. Петро навчався на медичному факультеті Іасинного Українського університету у Львові, потім студіював медицину у Празі в Карловому університеті. Він першим приніс дух ОУН на Радехівщину, був членом крилої команди УВО. Польська поліція його систематично переслідувала і арештовувала, а з вересня 1939 року потрапив до Берези Картузької. У цьому концтаборі люди морили голодом і нелюдськими знущаннями. Але йому не довго довелось страждати. Вже вісімнадцятого вересня на Радехівщину прийшла радянська влада. Петро Сайкевич як член та організатор ОУН вернувся додому не мал. Тому був змушений емігрувати до Німеччини, де провадив лікарську практику. Хіба могли емігранти залишити у спокій родину Петра? Та й Лиховиди славилися своїм патріотизмом. А хто, арештований, не був патріотом у місті в той трітій час? Олена знала, що від

що лише ледарі бандикують у неволю. А нестермом до хати збін сусідський хлопчина, щоб повідомити страшну новину - у місті п'ятий російський офіцер застрелив Петра. Ніякжана мати лише притупила до себе чотириох дочок і тірко заридала.

- Немає вапото татка, диточки, нема, - мовила крізь слези. Дівчатка плакали. Вони ще були малі, але розуміли, що трапилося найжахливіше. Найменшенька Іваночка лише мала йти в перший клас, а найстарша Ірина - вчилася у сьомому. Затушили плач і ридання до кімнати у вітнінго в священник. Того дня він мав ламіпати новості - саме переходив до нового помешкання. Почувши таку страшну звістку, лише спромігся вимовити: «За що, Господи?» Потім очевидці розповідали, що Петро, поспертаючись з роботи, випадково став свідком зустрічки між російським офіцером і своїм братом Кирилом. Здалеку помітив,

по офіцер ледь тримався на ногах і його заколював Кирилом, різмакуючи пістолетом.

Петро підійшов до них, привітався по-християнськи і спитав у чому реч, через що вони сперечаються? У наступну мить пролунав постріл. Смертельно поранений Петро впав на землю. Витиснути ного не вдалося. Ірина Петрівна збрере намагає батька. Завжди привітний і веселий, а який у нього був галос! Йому б лише співати на великих святах. Обдарований від природи доконалим музикальним слухом він самотужки навчився грати на музичних інструментах, співав у церковному хорі, грав у духовому оркестрі в Народному домі. На вечорниках був незамовним танцюристом, активним учасником української організації «Луготини». І важко було повертати у версію, що його вбили випадково.

Після смерті батька мати з дівчатками залишилася жити у хаті свекра. Дід Михайло вже був стареньким, а тому жесь

тигар турботи про сім'ю ліг на материні плечі. Та хоча як багато вона працювала у класі, її заріботок все одно був мізерний. А тому родина жила дуже бідно. Було важко, але мати вклала дочок до школи, зрештою вона вирішила, бо бачила, що випується дівчатка до книжок. Ірина після закінчення смирнички вступила на навчання до фінансового технікуму, Стефанія закінчила і о р о х і в с ь к и й сільськогосподарський технікум, Марія - культосвітнє училище. Після закінчення навчання Ірина Петрівна працювала вчителькою в Ягубовицькій сільській школі. Таємно від колег по роботі дівчина була членкою УПА від осередку «Зірка». Її завдання полягало у тому, щоб принаести пораненим повстанцям ліки, провести їх до пункту призначення. Не раз у хаті Лиховидів перебували повстанці. А з усім поруч з суєтним будинку квартирував начальник КДБ російщини Лижников. Ірина знала, що підтримував зв'язок із членами УПА, вона ризикує не тільки своїм життям, а й життям своєї матері і сестер. Одного разу, коли дівчина пішла з повстанцями до пункту призначення, їй на зустріч примував Лижников. Оглянувши Ірину пронахлиним поглядом, мимоділь зиркнув на хлопців, відповів на привітання дівчини і попрямував своєю дорогою. А вона підумала, що це вже кінець. Казібіст не раз натякав матері на часті візити до них не знайомих людей. Мати жареном відповідала, що раз у хаті є дочка, значить - мусять бути і мати. А сама потерпала за дітей, особливо за Ірину.

Її довелось через зарості очерету. Ірина пильно вдухалася в кожний шелест. Вона була впевнена, що тут на них чекає об'їзда. Але всюди було тихо. Вона без артема довела повстанців до призначеного місця, а саме їй зияла віри, що Лижников залишив їх живими. Вдома мати вже чекала дочку з нестерпимим. А коли Ірина переступила поріг хати, кинулася до неї, обняла чи не поранена була, і трохи заспокоївшись почала розповідати, що їй

сусід заходив до них до хати, випитував де Ірина. Потім, аби мати не придумала ніяких версій, зазначив, що бачив її з повстанцями і знає в якому напрямку вони попрямували. «Пані Олено, - мовив на прощання, - не відпускайте свою дочку нікуди. Вона ще така молода, а так ризикує життям.» Було очевидним те, що непроханий гість знав про все. Знав, але не вказав ні Ірину, ні її товаришів по організації. Ірина Петрівна все життя з відданістю згадує про цю поряну долю, бо хоча як би склалася її доля якби тоді він вказав її. А так їй судилося зустріти свою долю, вийти заміж, народити і виховати дві дочки - Надію і Ларису, дати їм вину освіту і, як кажуть в народі, вивести їх в люди, дочекатися внуків і правнуків.

Ірина Петрівна і сьогодні не може силити скласти руки. Щонеділи жінка поспішає до церкви на Службу Божу, адже співач у церковному хорі. Гарний світовий голос мають всі її сестри. Це їх родовий спадок: «Лиховиди всі гарно співають», - дівляться сестри Ірина Петрівна та Іванна Петрівна. - А скільки ми повстанських пісень знаємо! Мабуть, і дні буде тамало аби всі переслухати».

Нашу розмову перервали веселі дівочі голоси. Це онучки Ірина Петрівни Ірина та Христина завітали до бабусі в гості. Дівчатка обидві студентки - бабусини радість і гордість. Ще дві онучки - Оксана і Катерина також здобули вину освіту, живуть і працюють в Радехіві. Мабуть, дуже щасливою почуває себе людина, котрій судилося дочекати старості і бачити як міцніє і розгалужується дерево твого роду.

На світлинах: Ірина Петрівна Радехівська у молоді роки; подружжя Лиховидів - Петро Михайлович та Олена Лукіана; мати Олена Лукіана Лиховидів з дочками, зятями і онуками; Ірина Петрівна зі своєю шкільною подружкою Ольгою Щедрою під час навчання в «Рідній школі».

Надія ЯРМОЛА

